

ผลการดำเนินงาน โครงการติดตามและประเมินผล เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว ระยะที่ 1 และ แผนการดำเนินงานโครงการติดตามฯ ระยะที่ 2

ดร. อรัญย์ ศิริรัตน ทาบุญานอน
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

แผนการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

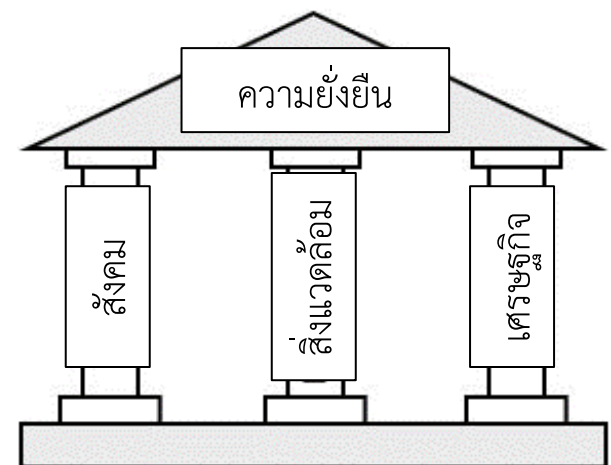
ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

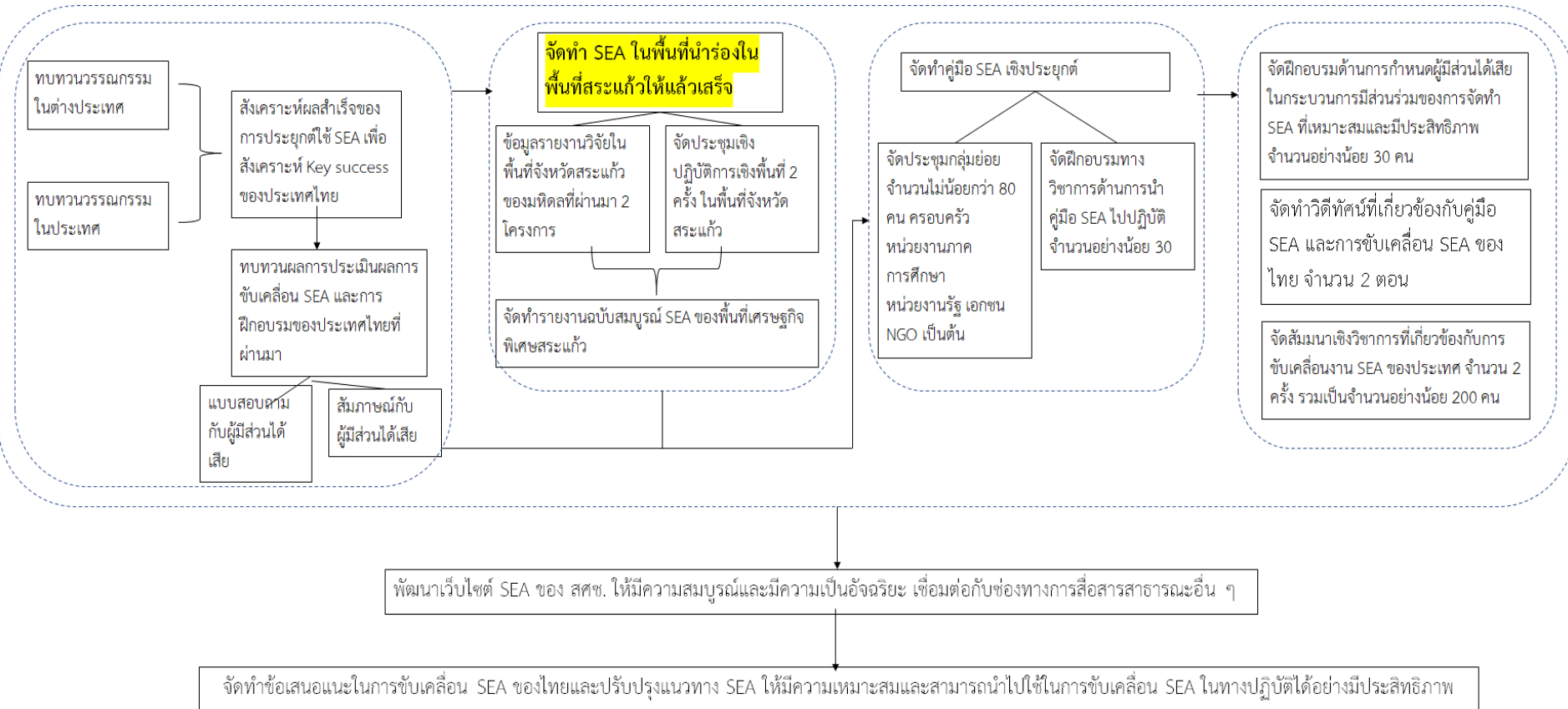
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

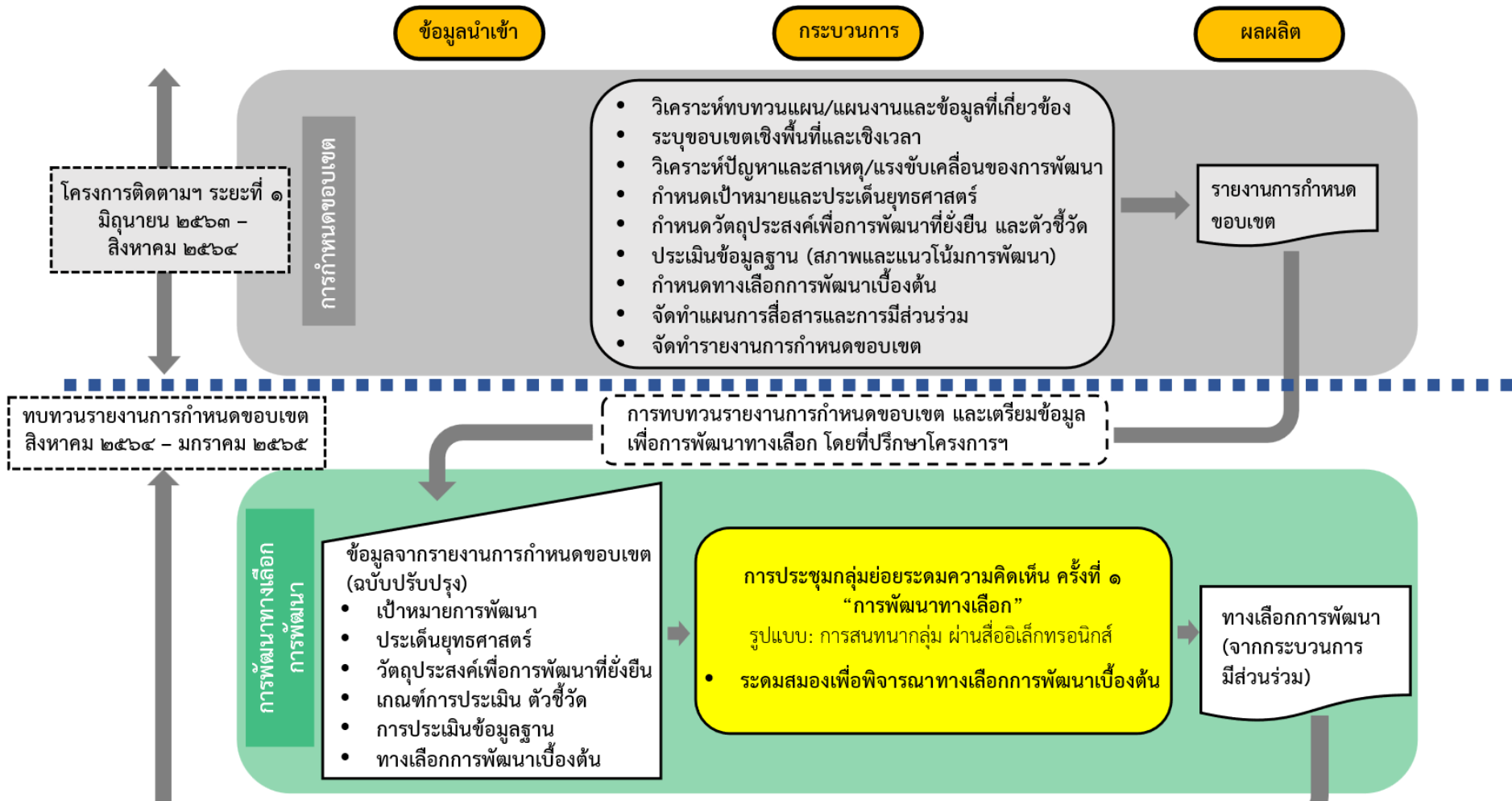
“กระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อใช้สนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในการวางแผน โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)”

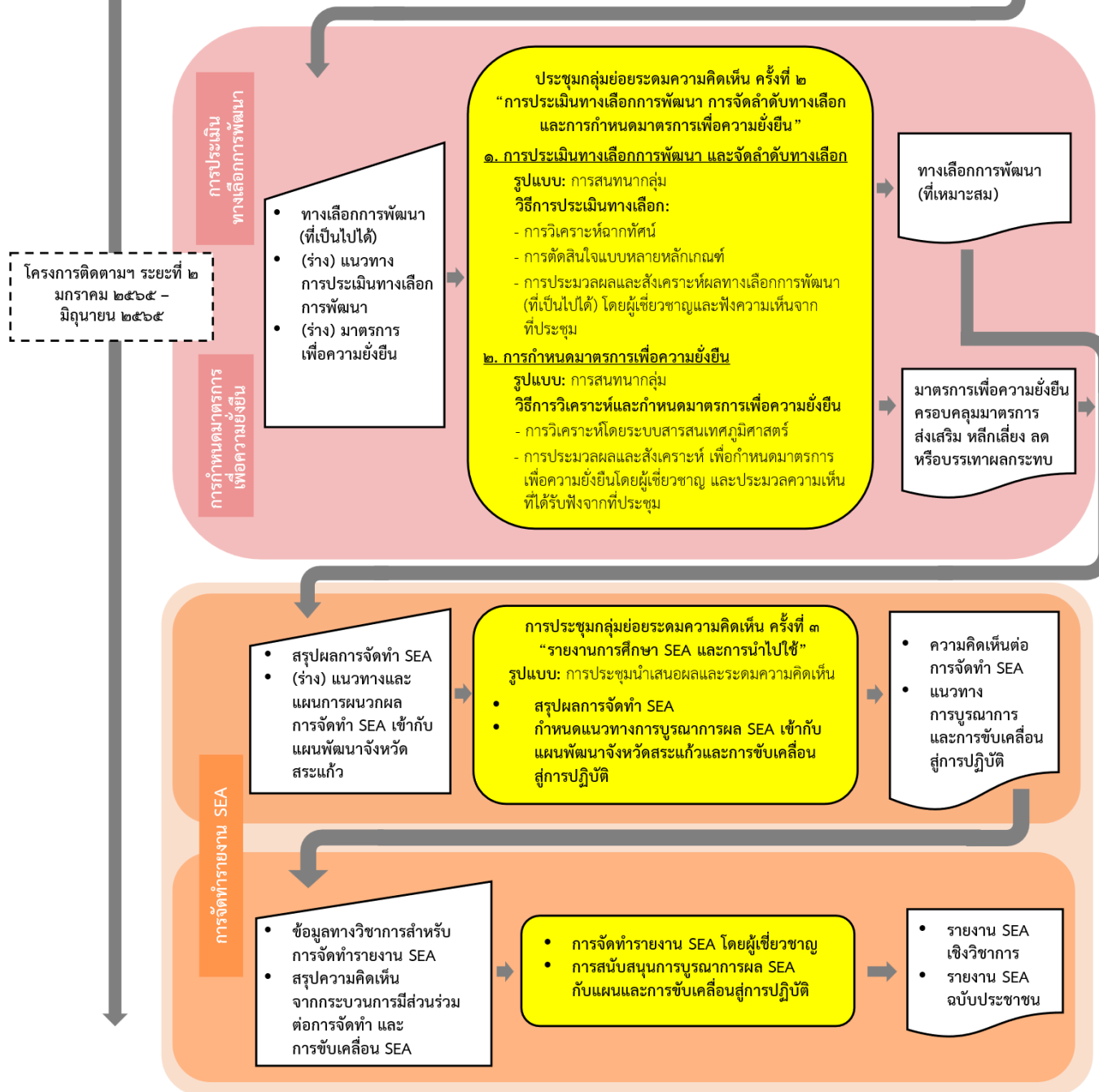

ขั้นตอนการทำงานภายใต้โครงการขับเคลื่อนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) งบประมาณปี 2564

กระบวนการดำเนินงานของโครงการติดตามฯ ระยะที่ 2

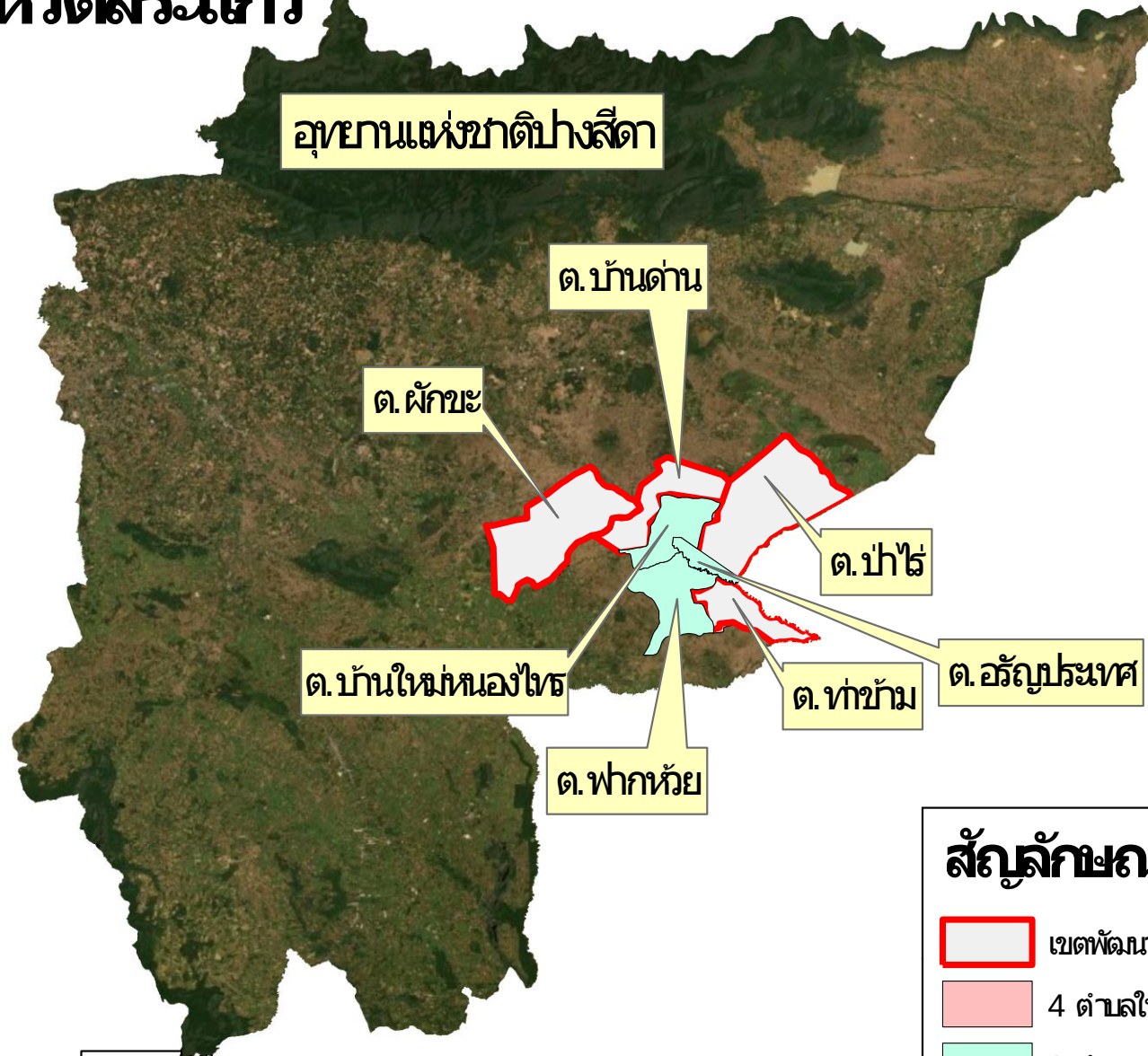

*ผลที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยฯ ครั้งที่ ๑ และ ๒ ที่ปรึกษาโครงการฯ จะนำไปสังเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรึกษาหารือ สำหรับการประชุมกลุ่มย่อยฯ ครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการติดตามฯ ระยะที่ 2

- 1) เพื่อพัฒนาทางเลือกและประเมินทางเลือกการพัฒนาของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว
- 2) เพื่อกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน สำหรับทางเลือกการพัฒนาที่เหมาะสม
- 3) เพื่อจัดทำรายงาน SEA และผนวกผลการจัดทำกับแผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว

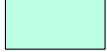
แผนที่จังหวัดสระแก้ว

2

0 5 10 20 30 40 Kilometers

สัญลักษณ์

- เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว
- 4 ตำบลในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- 3 ตำบลนอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ

การดำเนินกิจกรรม
โครงการติดตามฯ ระยะที่ 1 ที่ผ่านมา

การปรึกษารื้อกับหน่วยงานในพื้นที่

ที่ปรึกษาฯ ร่วมกับ สศช. ดำเนินกิจกรรมเข้าพบและประชุมหารือโครงการติดตามและประเมินผล
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อวันที่ 7-9 ตุลาคม พ.ศ. 2563 โดยลง
พื้นที่เข้าพบ 22 หน่วยงาน

นิคมอุตสาหกรรมสระแก้ว

ด่านศุลกากรอรัญประเทศ

สำนักงานจังหวัดสระแก้ว

สำนักงานโยธาธิการ
และผังเมืองจังหวัด

สำนักงานสถิติจังหวัด

สำนักงานเกษตรจังหวัด

การปรึกษาหารือกับหน่วยงานในพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
และหอการค้าจังหวัด

สำนักงานการท่องเที่ยว
และกีฬาจังหวัด

ด้านสังคม

สำนักงานแรงงานจังหวัด
และสำนักงานจัดหางานจังหวัด

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ด้านสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

สำนักงานป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยจังหวัด

สถานีพัฒนาที่ดิน

การปรึกษารื้อกับหน่วยงานในพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลฝักขะ
และเทศบาลตำบลบ้านด่าน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามและ
เทศบาลตำบลป่าไร่

ประเด็นเบื้องต้น	ผลการหารือเบื้องต้น
1. การส่งเสริมการลงทุนในนิคมอุตสาหกรรม	- กรรณสิทธิการเช่าที่ดิน 30 ปี - ค่าใช้จ่ายที่สูงสำหรับนักลงทุน เช่น ค่าเช่าที่ และการบริหารจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในนิคม - อุตสาหกรรมที่ส่งเสริมอาจไม่ตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่
2. การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่	- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดิน สปก. - พื้นที่อื่น มีราคาที่สูงขึ้นจากนโยบายส่งเสริมพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และผังเมือง - การห้ามสร้างอาคารสูงในพื้นที่บริเวณชายแดน - ความไม่สอดคล้องของผังเมือง และความต้องการของพื้นที่
3. การจ้างงาน/แรงงาน	- การตั้งโรงงานในนิคมมีอยู่อย่างจำกัด จึงมีความต้องการแรงงานน้อย - ไม่มีการให้สิทธิพิเศษแก่แรงงาน
4. การท่องเที่ยว	- จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยยังมีไม่มาก - นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเป็นกลุ่มรายได้สูง เลือกท่องเที่ยวในพื้นที่อื่น
5. มลพิษ	- ความสามารถในการรองรับและจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่เพียงพอ - คุณภาพน้ำที่ไม่พึงประสงค์ - ครั่นจากการเผาไร่อ้อย - ปัญหาเรื่องมลพิษกลิ่น

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และผู้มีส่วนได้เสีย

ดำเนินการกิจกรรมไปเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ.2563 ณ ห้องประชุมบอลรูม โรงแรมเดอะเวโล โยเทล แอนด์ บีเอ็มเอ็กซ์ บีมพ์ แทร็ค จังหวัดสระแก้ว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และนักวิชาการอิสระ เข้าร่วมประชุม จำนวน 82 ราย

สรุปประเด็นยุทธศาสตร์เบื้องต้นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ

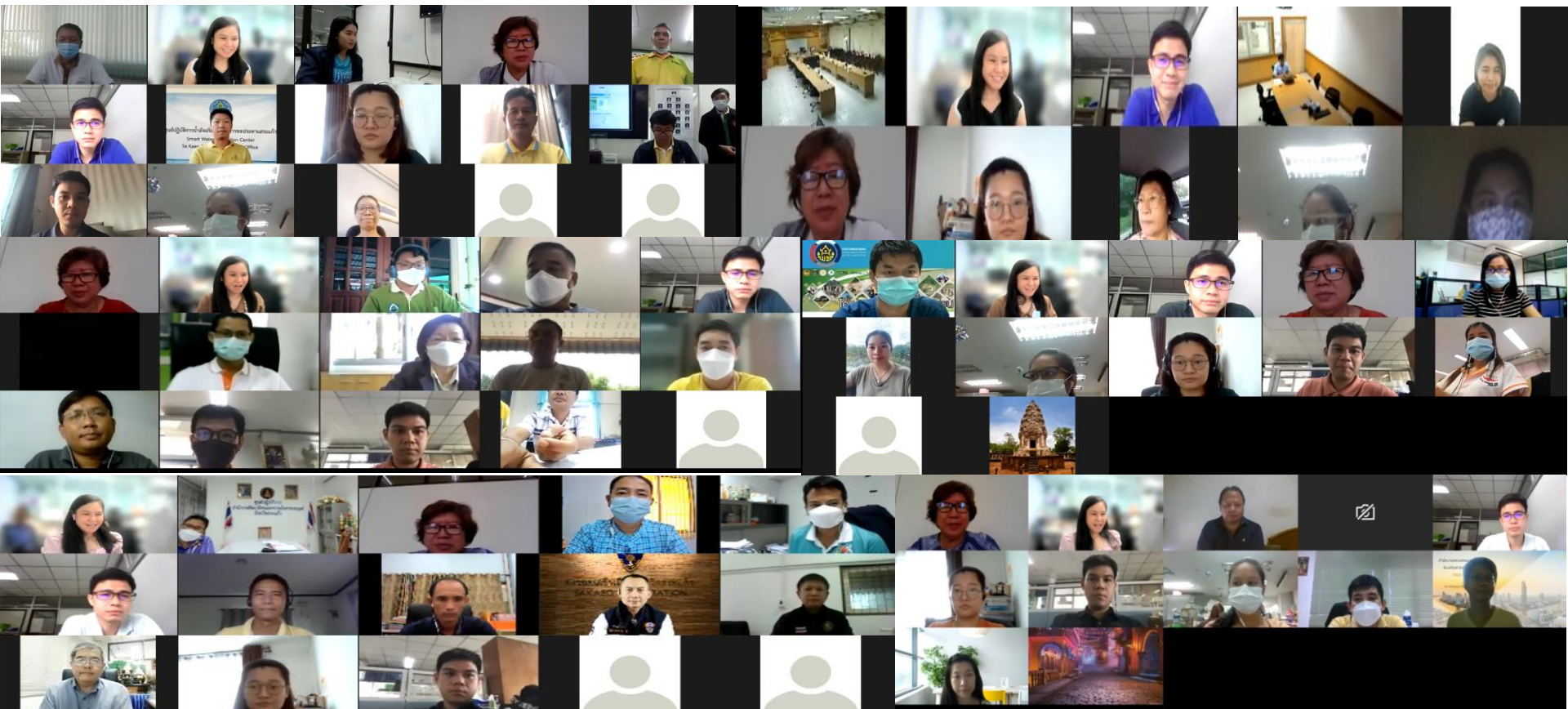
1. ด้านเศรษฐกิจ	2. ด้านสังคม	3. ด้านสิ่งแวดล้อม
1.1 การพัฒนาการเกษตรแปรรูปแบบครบวงจร มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ และศูนย์กลางการแปรรูปสินค้าเกษตรแบบครบวงจร ในพื้นที่ SEZ สร้างความเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรและอุตสาหกรรมให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุดจาก SEZ เพิ่มความสามารถด้านการแข่งขัน เนื่องจากต้นทุน logistic ที่มีราคาถูกลง	2.1 การพัฒนาฝีมือแรงงานและระบบการศึกษา การมีระบบการศึกษาที่สนับสนุนทักษะในการประกอบอาชีพ	3.1 การจัดการขยะครบวงจร การมีระบบการจัดการขยะภายในพื้นที่ครบวงจร (ขยะครัวเรือน ขยะมือสอง และขยะอุตสาหกรรม)
1.2 การส่งเสริมสิทธิประโยชน์การลงทุนในพื้นที่ ปรับปรุงภาษีและเงื่อนไขการลงทุนในพื้นที่ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้โดดเด่นกว่าพื้นที่อื่น โดยดึงดูดนักลงทุน และอุตสาหกรรมที่เหมาะสม ตัดสินใจลงทุนในพื้นที่ SEZ จังหวัดสระแก้ว	2.2 การจัดการแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย แรงงานต่างด้าวทำงานในประเทศถูกต้องตามกฎหมาย	
1.3 ส่งเสริมการท่องเที่ยว/อัตลักษณ์ท้องถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอุตสาหกรรม เพิ่มเติมจากนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอยู่	2.3 การพัฒนาระบบสาธารณสุข การควบคุมโรคติดต่อ (ทั้งคน พืช และสัตว์)	
1.4 การพัฒนาอุตสาหกรรม มุ่งเน้นโรงไฟฟ้าชีวมวล อุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	2.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ปลอดภัยอาชญากรรม ยาเสพติด และการค้ามนุษย์ในพื้นที่	
1.5 การจัดการระบบสาธารณสุขภาค มีการบริหารจัดการสาธารณสุขภาคขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ	2.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ การสร้างกระบวนการรับฟังความคิดเห็น รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสารต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	
1.6 การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษในภาพรวมด้วยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน พัฒนา SEZ ให้ปราศจากมลพิษ โดยใช้ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)		

การประชุมกลุ่มย่อยแบบออนไลน์

เรื่องสรุปผลการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและตัวชี้วัด

ผลการประเมินข้อมูลฐาน ทางเลือกการพัฒนาเบื้องต้น

ดำเนินการกิจกรรมไปเมื่อวันที่ 14-16 และ 20 กรกฎาคม พ.ศ.2564 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และนักวิชาการอิสระ เข้าร่วมประชุม จำนวน 58 ราย

วิสัยทัศน์

“เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว
เติบโต มั่นคง โดยการ
เชื่อมโยงกับศักยภาพ
ของพื้นที่ และประเทศ
เพื่อนบ้าน และเป็นมิตรต่อ
สิ่งแวดล้อม เพื่อความอยู่ดี
มีสุขของสังคม”

การพัฒนาทางเลือกเบื้องต้น

ประเด็นยุทธศาสตร์เบื้องต้น

- 1) การเพิ่มมูลค่าเกษตรแปรรูปและ
สิทธิประโยชน์ เพื่อดึงดูดการ
ลงทุน
- 2) การจัดการขยะอย่างถูกสุขลักษณะ
เพียงพอ
- 3) การพัฒนาระบบการศึกษาและ
เสริมสร้างทักษะฝีมือแรงงาน
รองรับการพัฒนา SEZ

เสนอทางเลือกเบื้องต้น

ทางเลือกที่ 1:

การพัฒนา SEZ แบบปกติ

ทางเลือกที่ 2:

การพัฒนา SEZ แบบเศรษฐกิจ
หมุนเวียน

ทางเลือกที่ 3 :

การพัฒนา SEZ แบบเศรษฐกิจ
ชีวภาพ-หมุนเวียน-สีเขียว
(BCG Model)

